

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สภาพการณ์ของสังคมไทยในปัจจุบันที่กำลังเผชิญกับสภาพปัญหาความเสื่อมถอยด้านคุณธรรมและจริยธรรม และมีการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วผ่านกระแสโลกาภิวัตน์และโลกไซเบอร์ทำให้คนไทยมุ่งแสวงหาความสุขและสร้างอัตลักษณ์ส่วนตัวผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ เกิดเป็นวัฒนธรรมย่อยร่วมสมัยที่หลากหลายในรูปแบบการรวมกลุ่มของบุคคลที่สนใจเรื่องเดียวกัน โดยที่วัฒนธรรมที่บ่งบอกความเป็นไทยไม่สามารถแสดงบทบาทที่ชัดเจน ขณะเดียวกับสังคมไทยก็เผชิญความเสื่อมถอยด้านคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งสะท้อนจากคนในสังคมมีความถนัดในการใช้ความรู้แรงในการแก้ปัญหามากขึ้นทั้งปัญหาครอบครัว การแข่งขันทรัพยากรระหว่างชุมชน และความคิดเห็นแตกต่างทางการเมือง ขณะที่กระบวนการยุติธรรมแก้ไขปัญหาก็ได้ไม่เต็มที่ ผู้ที่ใช้ความรู้แรงมักขาดความยับยั้งชั่งใจ มีพฤติกรรมเลียนแบบหรืออาจเกิดจากการเล็งดูขาดการใช้เหตุผล ขาดความเอื้อเฟื้อ เอื้ออาทร ส่งผลให้ควมมีคุณธรรมและจริยธรรมของคนในสังคมน้อยลง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10, พ.ศ. 2550 - 2554 : 9) จิตสาธารณะจึงเป็นลักษณะสำคัญของการเป็นพลเมืองดีของประเทศเพราะบุคคลที่มีจิตสาธารณะจะเป็นผู้ที่ตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบที่จะต้องดูแลรักษาทรัพย์สินสมบัติส่วนรวมของสังคมและตระหนักในสิทธิของตนเอง ไม่ล่วงล้ำสิทธิของผู้อื่น (ลัดดาวัลย์ เกษมเนตรและคณะ, 2547 : 14) ถ้าบุคคลมีจิตสาธารณะบกพร่องจะมีผลกระทบต่อหลายระดับทั้งต่อตนเองครอบครัววงศ์ตระกูลชุมชนประเทศชาติและมีผลต่อระดับโลกตามมา

จิตสาธารณะจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ โดยเฉพาะสังคมปัจจุบันที่มีการแข่งขันสูงผู้คนต่างมุ่งหวังในการแสวงหาผลประโยชน์เพื่อตนเอง เพิกเฉยต่อส่วนรวมความคิดอยากมีสังคมที่ศิโรราบที่ดีไม่ใช่ความคิดใหม่สำหรับคนไทย (อัญชลียิ่งรักพันธุ์, 2550 : 8) ในการปลูกฝังจิตสาธารณะนั้นควรทำการปลูกฝังให้เกิดขึ้นตั้งแต่วัยเด็กเพราะเป็นช่วงที่เด็กมีความไวต่อการปลูกฝังและส่งเสริมจริยธรรมวัฒนธรรมเป็นอย่างดีเพราะเด็กยังเป็น “ไม้อ่อนที่ดัดง่าย” การปฏิบัติต่อเด็กอย่างเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กทั้งร่างกายเพราะในวัยเด็กจะสามารถเห็นความแตกต่างสามารถคิดเปรียบเทียบคิดแยกแยะวัตถุออกเป็นหมวดหมู่ขั้นต้นรู้สึกคิด

โดยใช้การสร้างความสัมพันธ์เชื่อมโยงได้ดีจะเริ่มสนใจสิ่งแวดล้อมรอบตัวแทนการสนใจตนเอง (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2538 : 77) ซึ่งถ้าเด็กได้รับการปลูกฝังจิตสำนึกให้เติบโตไปในทางที่ถูกต้องเหมาะสมเมื่อเติบโตขึ้นจะทำให้สามารถเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงของกระแสเศรษฐกิจและวัฒนธรรม อันจะส่งผลให้สามารถอยู่ร่วมกับคนในสังคมได้อย่างมีความสุขกายสบายใจตลอดจนเป็นบุคลากรที่ดีที่เหมาะสมของครอบครัว สังคมและประเทศชาติสืบเนื่องต่อไป

ตามแนวทางจัดการศึกษาของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 1 บททั่วไปที่ 4 ระบุว่าด้วยความมุ่งหมายและมาตรา 7 ได้แสดงถึงความพยายามในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคน โดยระบุไว้อย่างชัดเจนว่าในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่เสรีภาพความเคารพกฎหมายความเสมอภาคและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากลตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545) ซึ่งในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2554-2559) ก็ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพประชาชนให้มีบทบาทสำคัญในกระบวนการพัฒนา สามารถรักษาและใช้สิทธิหน้าที่ที่เป็นพลเมืองอย่างถูกต้องเหมาะสม เป็นพลเมืองดีของสังคมมีคุณธรรม จริยธรรมในการดำเนินชีวิต ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติด้วยความรับผิดชอบอย่างเต็มที่ตามบทบาททางสังคมที่ตนดำรงอยู่ ให้สอดคล้องกับวัฒนธรรม ประเพณี และรัฐธรรมนูญที่กำหนดไว้ เคารพกฎหมาย เคารพสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น มีจิตสำนึกและกระตือรือร้นที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของชุมชนและสังคม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2554 : 135) นอกจากนี้ในการกำหนดแนวทางการพัฒนาเด็กและเยาวชนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาร่างเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2550 ได้กำหนดว่าให้เด็กและเยาวชนมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทยและรู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่น รวมทั้งกฎเกณฑ์และกติกาในสังคม ให้มีศักดิ์ศรีและความภาคภูมิใจในการทำงานสุจริต ให้รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น โดยมีจิตสำนึกในการให้และการอาสาสมัครและรู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติซึ่งแนวทางที่จะให้นักเรียนพัฒนาตนเองและมีจิตสำนึกต่อส่วนรวมได้นั้นจะต้องปลูกฝังจิตสำนึก โดยการพัฒนาความคิดของนักเรียนให้เห็นถึงความสำคัญของประโยชน์เพื่อให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังกล่าวได้เกิดขึ้นกับผู้เรียนในระดับสถานศึกษาจึงกำหนดไว้ในมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

สถานศึกษามาตรฐานที่ 6 ตัวบ่งชี้ที่ 6 ว่าผู้เรียนปฏิบัติต่อสาธารณสมบัติและดูแลรักษาเสมือนทรัพย์สินสมบัติของตน (กรมวิชาการ. 2540 : 6) และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติได้กำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ไว้ 3 มาตรฐาน 11 ตัวบ่งชี้ตัวบ่งชี้จิตสาธารณะอยู่ในมาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลกเป้าหมายของการจัดการศึกษาอยู่ที่การพัฒนาคนไทยทุกคนให้เป็น “คนดีคนเก่งและมีความสุข” โดยมีการพัฒนาที่เหมาะสมกับช่วงวัยพัฒนาคนตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพตรงตามความต้องการทั้งในด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจสติปัญญาความรู้และทักษะคุณธรรมและจิตสำนึกที่พึงประสงค์และอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุขตัวบ่งชี้ที่ 1.5 คุณธรรมจิตสาธารณะและจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2548 : 77-78)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกายความรู้คุณธรรมมีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลกยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมีความรู้และทักษะพื้นฐานรวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาคือในระดับที่สูงขึ้นการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิตโดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ จึงได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ได้แก่ 1) รักษา ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย และ 8) มีจิตสาธารณะ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2551 : 3)

จากผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รอบสามระหว่างวันที่ 14–18 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2555 ซึ่งโรงเรียนโพนสิมอนุเคราะห์ ได้รับการรับรองตามเกณฑ์มาตรฐาน แต่ในมาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ การประเมินคุณภาพอยู่ในระดับดี(ค่าเฉลี่ย 3.40) (รายงานการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม. 2555 : 54 - 55) แต่เมื่อตรวจสอบตัวบ่งชี้และข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาสถานศึกษาของคณะกรรมการประเมิน พบว่า มีจุดที่ควรพัฒนาในมาตรฐานคุณภาพผู้เรียนควร ได้รับการฝึกให้รู้จักประหยัด ใช้จ่ายของอย่างคุ้มค่าและรู้จักช่วยเหลือสังคม พร้อมทั้งฝึกให้มีวินัยและซื่อสัตย์สุจริต โดยผ่านกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สถานศึกษาจัดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการสรุปรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาโรงเรียนโพนสิมอนุเคราะห์ ประจำปีการศึกษา 2555. (2555 : 2-15) พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ได้แก่ มีบางส่วนทำลายทรัพย์สินของโรงเรียน ขาดความเต็มใจในการช่วยเหลือผู้ปกครองรวมถึงครู การอาสาทำงานยังมุ่งผลตอบแทน การมีน้ำใจแบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่นยังมีน้อย

เป็นส่วนใหญ่ เก็บของได้ไม่คืนเจ้าของ ทางโรงเรียนจึงถือว่าเป็นหน้าที่ของโรงเรียน ในการมุ่งจัด
 เกลาบบ่มเพาะ แก้ปัญหา จึงมีความจำเป็นที่โรงเรียนจะต้องหากระบวนการมาแก้ไขปัญหาดังกล่าว
 เพื่อหารูปแบบที่ชัดเจน ในการแก้ปัญหา ผู้วิจัยในฐานะหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานกิจการนักเรียน จึง
 ตระหนักและถือเป็นภาระที่จะต้องมุ่งพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนให้มากขึ้น เพื่อส่งผลต่อ
 องค์ประกอบด้านการเรียนรู้ทางวิชาการ เพราะหากโรงเรียนสามารถปรับพฤติกรรม ด้านจิตสาธารณะ
 ของนักเรียนให้บรรลุเป้าหมายย่อมส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนของครูได้ง่ายขึ้น และส่งผลต่อ
 บรรยากาศในโรงเรียนโดยรวมดีขึ้น

ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมีความมุ่งหวังในการพัฒนานักเรียนด้านจิตสาธารณะให้เกิดแก่นักเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยมีความเชื่อว่าจิตสาธารณะนั้นควรปลูกฝังจนเป็นนิสัย การเปลี่ยนแปลงแก้ไขพฤติกรรมเพื่อให้นักเรียนแต่ละคน มีจิตสาธารณะเพิ่มขึ้น จึงต้องพิจารณาถึงกิจกรรมต่างๆ ที่สถานศึกษากำหนดให้จัดขึ้นแล้วส่งผลต่อการพัฒนาตาม โครงการ เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ มาเป็นกรอบในการดำเนินการพัฒนา โดยใช้กระบวนการพัฒนาตาม ดังนั้นผู้วิจัยมุ่งพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนโดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ มาเป็นเครื่องมือในการดำเนินการ เน้นการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครูที่ปรึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียนร่วมกันทุกขั้นตอน โดยหวังจะเป็นประโยชน์แก่นักเรียนอันจะเป็นกำลังสำคัญของชาติในอนาคตและเป็นแนวทางแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนากระบวนการเสริมสร้างจิตสาธารณะต่อไป

คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันปัญหาด้านจิตสาธารณะของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียน โพนสิมอนุเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 เป็นอย่างไร
2. จะพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียน โพนสิมอนุเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ให้ดีขึ้นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาด้านจิตสาธารณะ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียน โพนสิมอนุเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2
2. เพื่อพัฒนานักเรียนด้านจิตสาธารณะ ของนักเรียนระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียน โพนสิมอนุเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายที่ทำการวิจัย ได้แก่กลุ่มเป้าหมายที่ทำการวิจัยได้แก่นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียน โพนสิมอนุเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์เขต 2 จำนวน 82 คน

2. กลุ่มผู้ร่วมวิจัย ประกอบด้วย

2.1 ผู้บริหารโรงเรียน โพนสิมอนุเคราะห์ จำนวน 1 คน

2.2 ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 3 คน

2.3 ครูผู้สอน จำนวน 3 คน

3. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย

3.1 ครูโรงเรียน โพนสิมอนุเคราะห์ จำนวน 6 คน

3.1.1 ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 3 คน

3.1.2 ครูผู้สอน จำนวน 3 คน

3.2 คณะกรรมการสถานศึกษาจำนวน 4 คน โดยเลือกแบบเจาะจง

3.3 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียน โพนสิมอนุเคราะห์ จำนวน 82 คน ปีการศึกษา 1/2556

4.4 ระยะเวลาในการวิจัย ระหว่างเดือน มิถุนายน 2556 –เดือน กันยายน 2556 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556

กรอบแนวคิดการวิจัย

1. กรอบเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งพัฒนานักเรียนด้านจิตสาธารณะ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียน โพนสิมอนุเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์เขต 2 โดยใช้กรอบแนวคิดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) โดยเน้นการพัฒนา 3 ด้าน คือ

1.1 การดูแลรักษาความสะอาด

1.2 การดูแลรักษาทรัพย์สินสมบัติของส่วนรวม

1.3 การเสียสละเพื่อส่วนรวม

2. กลยุทธ์ในการพัฒนาประกอบด้วย

2.1 ศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาด้านจิตสาธารณะของนักเรียน

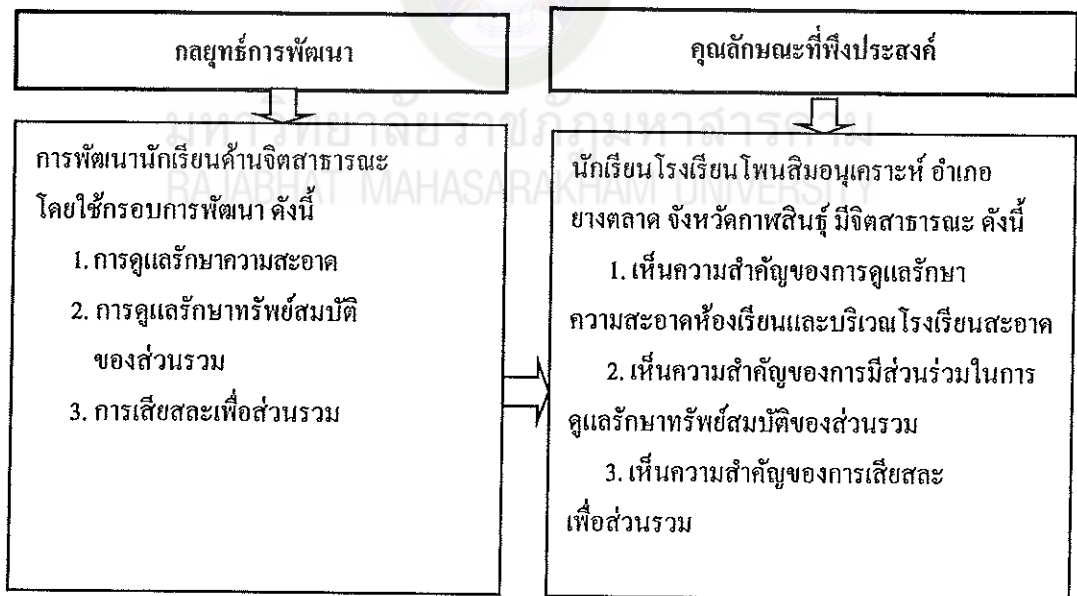
2.2 พัฒนานักเรียนด้านจิตสาธารณะโดยใช้กิจกรรมดังต่อไปนี้

กิจกรรมประกวดห้องเรียนนำอยู่กิจกรรมประกวดเขตพื้นที่รับผิดชอบกิจกรรม
บันทึกความคิดกิจกรรมรู้จักใช้ รู้จักเก็บ

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ PDCA ของ เดมมิ่ง (Deming, 1986 : 22-26) เพื่อปรับปรุงพัฒนาด้านจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียน โพนสิมอนุเคราะห์ ได้แก่ ขั้นตอนวางแผน (Planning) ขั้นปฏิบัติ (Do) ขั้นตรวจสอบ (Check) และขั้นการปรับปรุงและแก้ไข (Act)

กรอบแนวคิดการวิจัยที่ใช้ประกอบการพัฒนาด้านจิตสาธารณะของนักเรียน ต่อไปนี้
กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. จิตสาธารณะหมายถึงคุณลักษณะที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นชุมชนและสังคมโดยเป็นการแสดงความรู้สึกลงและการกระทำซึ่งแสดงออกทางด้านการพูดการปฏิบัติในด้านการช่วยเหลือดูแลรักษาห่วงหาพันสมบัติหรือสิ่งของต่างๆที่เป็นสมบัติของส่วนรวมเอื้อเพื่อเพื่อแผ่มีความเต็มใจกระตือรือร้นเสียสละแรงกายสติปัญญาต่อบุคคลหน่วยงานองค์กรและสังคมโดยไม่หวังสิ่งตอบแทนและกระทำด้วยความสมัครใจไม่มีใครสั่งหรือบังคับ ประกอบด้วย

1.1 การดูแลรักษาความสะอาดหมายถึง การปลูกฝังส่งเสริมหรือพัฒนาให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติให้มีจิตสาธารณะในการดูแลรักษาความสะอาดมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาห้องเรียนและบริเวณ โรงเรียนให้สะอาดอยู่เสมอทั้งขณะในบริเวณที่โรงเรียนจัดให้จัดโต๊ะเรียนให้เป็นระเบียบรักษาความสะอาดปราศจากรอยขีดเขียนบน โต๊ะและฝาผนังห้องเรียนการทำความสะอาดห้องเรียนตามตารางเวรประจำวันที่ได้รับมอบหมายการทำความสะอาดบริเวณเขตที่รับผิดชอบนักเรียนมีจิตสาธารณะในตนเองโดยการรู้จักทิ้งขยะลงในภาชนะที่ทางโรงเรียนเตรียมไว้ให้รู้จักเก็บขยะเมื่อพบเห็นดูแลเขตพื้นที่รับผิดชอบให้สะอาดอยู่เสมอช่วยกันดูแลรักษาทำความสะอาดจนเป็นนิสัย

1.2 การดูแลรักษาทรัพย์สินสมบัติของส่วนรวมหมายถึงการปลูกฝังส่งเสริมหรือพัฒนาให้นักเรียนมีจิตสาธารณะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวอาสาดูแลรับผิดชอบสมบัติส่วนรวมมีการใช้อย่างสมบัติของส่วนรวมอย่างเห็นคุณค่าใช้อย่างทะนุถนอมในการมีความรักมีความสามัคคีรู้จักเห็นอกเห็นใจรู้จักเอื้ออาทรต่อกันรอบข้างให้มีความสุขและช่วยเหลือสังคมได้อย่างเหมาะสมเมื่อมีโอกาสมีความตระหนักในการเคารพสิทธิการใช้ของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ร่วมกันไม่ยึดครองของส่วนรวมมาเป็นของตนเองและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นสามารถใช้ของส่วนรวมด้วย

1.3 การเสียสละเพื่อส่วนรวมหมายถึง การปลูกฝังส่งเสริมหรือพัฒนาให้นักเรียนได้กระทำความดี รู้จักการช่วยเหลือสังคมตามภารกิจที่นักเรียนได้กระทำเป็นประจำอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ต้นนอนจนกระทั่งเข้านอนทำงานกลายเป็นปกตินิสัย

2. การพัฒนานักเรียนด้านจิตสาธารณะ หมายถึงการที่เด็กนักเรียนปฏิบัติตนในการดูแลบำรุงรักษาแนะนำช่วยเหลือสังคมในการที่จะหลีกเลี่ยงการใช้หรือการกระทำที่จะทำให้เกิดความสกปรกในห้องเรียนและบริเวณ โรงเรียนการถือเป็นที่ที่ที่มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาความสะอาดร่วมกันในวิสัยที่ตนเองสามารถทำได้การเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ร่วมกันของโรงเรียน โดยการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนที่เอื้ออำนวยให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียนไปในทางที่ดีขึ้นหรือบรรลุดตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้โดยการใช้กิจกรรมต่างๆ ดังนี้

2.1 กิจกรรมประกวดห้องเรียนนำอยู่หมายถึงการจัดตกแต่งห้องเรียนการทำความสะดวกห้องเรียนให้เป็นห้องเรียนที่น่าอยู่เพื่อใช้ในการประกวดห้องเรียนดีเด่นและรับรางวัลตามที่คณะกรรมการตัดสิน

2.2 กิจกรรมประกวดเขตพื้นที่รับผิดชอบหมายถึงการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความสะดวกบริเวณโรงเรียนที่นักเรียนระดับชั้นที่รับผิดชอบโรงเรียนได้ดำเนินการประกวดความสะดวกสวยงามบริเวณที่นักเรียนแต่ละชั้นรับผิดชอบประกาศผลการประกวดทุกสิ้นเดือน

2.3 กิจกรรมบันทึกความดีหมายถึงการบันทึกสิ่งดีที่นักเรียนได้กระทำความดีในแต่ละครั้งลงในสมุดบันทึกความดีของตนเองและในการทำความดีแต่ละครั้งจะต้องมีผู้รับรองลงลายมือชื่อกำกับในการทำความดีแต่ละครั้งด้วยซึ่งผู้เซ็นรับรองนั้นจะต้องเป็นบุคคลที่น่าเชื่อถือเช่นครูผู้ปกครองกำนันผู้ใหญ่บ้านนายกองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นหรือเจ้าอาวาสวัด

2.4 กิจกรรมรู้จักใช้รู้จักเก็บหมายถึงการเก็บรักษาวัสดุอุปกรณ์ เพื่อสร้างความตระหนักให้นักเรียนรู้จักใช้ของส่วนรวมมีพฤติกรรมการใช้ของส่วนรวมใช้อย่างประหยัดรู้จักรักษาความสะดวกของส่วนรวมทั้งในฐานะนักเรียนและในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของสังคมช่วยเหลือสังคมได้อย่างเหมาะสมเมื่อมีโอกาสมีความตระหนักในการเคารพสิทธิการใช้ของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ร่วมกันไม่ยึดครองของส่วนรวมมาเป็นของตนเองและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นสามารถใช้ของส่วนรวมด้วย

3. นักเรียน หมายถึงนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียน โพนสิมอนุเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ปีการศึกษา 2556

4. ครูประจำชั้นหมายถึง ครูประจำชั้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียน โพนสิมอนุเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ที่มีหน้าที่คอยอบรมสั่งสอน ให้คำแนะนำกับนักเรียน

5. การวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) หมายถึง กระบวนการวิจัยของคณะผู้วิจัยเพื่อการพัฒนาเด็กเรียนด้านจิตสาธารณะ โดยใช้การพัฒนาแบบวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (Deming Cycle : PDCA) หมายถึงการดำเนินงานภายใต้ระบบการจัดการด้วยวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (Plan, Do, Check, Act : PDCA) ซึ่งประกอบด้วยการวางแผน (Plan) การลงมือปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบประเมินผล (Check) และการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง (Act)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้บริหาร คณะครู ตลอดจนบุคลากรในโรงเรียน ได้ทราบสภาพพฤติกรรมจิตสาธารณะ และทราบวิธีการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาของนักเรียน โรงเรียน โพนสิมอนุเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2
2. ครู โรงเรียน โพนสิมอนุเคราะห์ สามารถบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนโดย สอดแทรกพฤติกรรมจิตสาธารณะให้กับนักเรียน
3. นักเรียน โรงเรียน โพนสิมอนุเคราะห์ ได้รับการพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะเป็นที่ ยอมรับของครู ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม และมีพฤติกรรมด้านจิตสาธารณะที่ดีขึ้นสามารถประพฤติ ปฏิบัติตาม ได้อย่างเหมาะสม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY